

Warszawa, 10 września 2022 roku

dr hab. Katarzyna Nowicka, prof. SGH
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie
Katedra Logistyki
Al. Niepodległości 162
02-554 Warszawa

Recenzja rozprawy doktorskiej

Tytuł: *Wpływ zarządzania finansami łańcucha dostaw na jego konkurencyjność w sektorze usług turystycznych*

Autor: mgr Monika Bal

Promotor: prof. dr hab. Piotr Banaszyk

Promotor pomocniczy: dr Kinga Pawlicka

Podstawą opracowania recenzji rozprawy doktorskiej Pani magister Moniki Bal jest pismo Przewodniczącej Rady Awansów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Pani prof. dr hab. Barbary Jankowskiej z dnia 30 czerwca 2022 roku.

Przedłożona do recenzji dysertacja doktorska przygotowana przez Panią magister Monikę Bal jest opracowaniem, które obejmuje tematykę konkurencyjności łańcucha dostaw

stymulowanej zarządzaniem finansami owego łańcucha, która to tematyka mieści się w obszarze nauk o zarządzaniu i jakości.

Wartość naukowa rozprawy

Oryginalność i wartość naukowa przedłożonej dysertacji wynika głównie z samego tematu wybranego przez Autorkę. Finanse i zarządzanie finansami łańcucha dostaw rzadko stanowią przedmiot badań empirycznych, a konkurencyjność łańcucha dostaw w kontekście ekonomicznym diagnozowana jest głównie w ujęciu kosztów, globalnych kosztów logistycznych (i tu też przede wszystkim w perspektywie przedsiębiorstwa, a nie łańcucha dostaw rozumianego w szerszym ujęciu współpracujących niezależnych formalno-prawnie podmiotów gospodarczych), czy też przepływów środków pieniężnych jako jednego z trzech kluczowych przepływów w zarządzaniu łańcuchem dostaw. Jest to zatem luka, która jest szczególnie widoczna w polskiej literaturze naukowej, prawidłowo zdiagnozowana przez Autorkę dysertacji. Owa luka jest także w wyczerpujący sposób uzupełniona poprzez przedstawienie zróżnicowanych metod oceny konkurencyjności kosztowej łańcuchów dostaw i, przede wszystkim, zarządzania finansami łańcucha dostaw nakierowanymi na ocenę i poprawę jego konkurencyjności rynkowej.

Wartość merytoryczna rozprawy

Autorka za temat pracy wybrała analizę konkurencyjności łańcucha dostaw stymulowaną zarządzaniem finansami owego łańcucha, a weryfikację swojej koncepcji przeprowadziła na przykładzie branży turystycznej, czyli w sektorze usługowym (we wstępie do pracy łańcuch usługowy i turystyczny zostały z jakiegoś względu rozróżnione). Autorka założyła ponadto wskazanie dobrych praktyk z zakresu „finansów łańcucha dostaw”, a także zbudowanie modelu pomiaru wpływu zarządzania finansami łańcucha dostaw na jego wyniki (konkurencyjność). Należy zauważyć, że wybrany temat jest ważny, interesujący i jednocześnie trudny do realizacji ze względu choćby na złożoność i wielowątkowość poszczególnych obszarów tematycznych (łańcuch dostaw usług, finanse, konkurencyjność, sektor usług, logistyczna obsługa klienta w sferze usług) będących pod presją szeregu czynników zewnętrznych. Wybrany temat i przyjęte do realizacji cele są zatem ambitne i jednocześnie wymagające od naukowca sporej dyscypliny

utrzymującej proces badawczy w wybranej ścieżce realizacji celu głównego. W tym ujęciu wielowątkowość tematyki przedstawiona w pierwszej części pracy nie ułatwia czytelnikowi wychwycenia kluczowych elementów stanowiących o istocie wybranego tematu, czyli podejścia procesowego (wraz z przeglądem literatury), integracji (i poziomów jej dojrzałości wpływającej na możliwość dostępu do danych wrażliwych), czy też technologii umożliwiających diagnozowanie konkurencyjności łańcucha dostaw pod względem stanu jego finansów w czasie niemal rzeczywistym (czyli w ścisłej relacji do realizacji deklarowanych elementów obsługi klienta).

Za wartość w pracy można uznać zbudowany przez Autorkę model przedstawiający etapy wdrożenia koncepcji finansów łańcucha dostaw, a także listę kryteriów służących do oceny finansów łańcucha dostaw względem jego konkurencyjności oraz narzędzia pomiaru wpływu finansów łańcucha dostaw na ową konkurencyjność.

Temat roli zarządzania finansami w łańcuchu dostaw w relacji do poziomu jego konkurencyjności został przez Autorkę osadzony w problematyce sektora usługowego. Co więcej w ramach tego sektora badano branżę turystyczną silnie wrażliwą na jakość doświadczenia klienta i wyrażane przez niego opinie. Warto zauważyć, że produkt jakim jest usługa i sam łańcuch dostaw w sferze usług mają swoją kluczową cechę polegającą na jednoczesnej „produkcji” i „konsumpcji” owego produktu. Mowa tu zatem o dwóch dominujących aspektach, tj. roli klienta (a w zasadzie konsumencie usługi turystycznej, czyli turysty) jako projektanta usługi turystycznej (a zatem współdecydenta w sprawie kosztów) i potrzebie integracji łańcucha dostaw umożliwiającej m.in. skuteczne wdrażanie strategii finansów w całym łańcuchu dostaw, czy też szybką responsywność na pojawiające się ryzyka (i możliwości) w bliższym oraz dalszym otoczeniu. Interesującym byłoby nieco szersze rozwinięcie tych dwóch wątków w pracy, szczególnie w części empirycznej.

Biorąc jednak pod uwagę całokształt pracy można stwierdzić, że wykazano w niej umiejętność wprowadzenia w tematykę badawczą wskazując na jej wielowątkowość i złożoność, adekwatnie dobrano metody badawcze i przedstawiono krytyczną analizę wyników wraz z poprawnym wnioskowaniem.

Struktura, dobór bibliografii i poprawność redakcyjna rozprawy

Recenzowana rozprawa łącznie z załącznikami liczy 227 stron. Składa się z sześciu rozdziałów, wstępu i zakończenia. Pierwsze trzy rozdziały mają charakter przeglądu literaturowego, rozdział czwarty oparty jest o analizę przypadku firmy z branży turystycznej, natomiast rozdział piąty zostały skoncentrowany na budowie autorskiego modelu wdrożenia finansów łańcucha dostaw i modelu pomiaru wpływu zarządzania finansami łańcucha dostaw na jego konkurencyjność. Rozdział szósty skupia się na egzemplifikacji modelu na przykładzie studium przypadku wybranego łańcucha dostaw. Znalazły się tu również rekomendacje zbudowane na podstawie przeprowadzonej analizy. Struktura pracy jest w zasadzie tradycyjna (teoria – metoda – empiria – dyskusja i wnioski) i odpowiednia dla tego typu opracowania. Ma ono tym samym charakter teoretyczno-empiryczny, a proporcje objętościowe między obiema częściami zostały zachowane.

Podrozdziały 3.3 (w pracy oznaczony omyłkowo jako 2.3) i 3.4 tematycznie bardziej pasują do rozdziału 4. Mając na uwadze wcześniejszy komentarz, praca zyskałaby prawdopodobnie większą przejrzystość, gdyby pierwszy rozdział poświęcono istocie łańcucha dostaw i jego konkurencyjności, a drugi problematyce finansów i uwarunkowaniach zarządzania finansami łańcucha dostaw.

Bibliografia pracy liczy około 150 pozycji, z których większość stanowią publikacje recenzowane. Dodatkowo w dysertacji wykorzystano zasoby internetowe, którymi były głównie raporty, sprawozdania i artykuły popularno-naukowe. Pod względem jakościowym literatura jest dobrana prawidłowo, jest zróżnicowana i bogata. Autorka umiejętnie wykorzystwała najnowszą literaturę przedmiotu i odwołania do nowych badań światowych w podjętej tematyce.

Praca napisana jest klarownym językiem i stanowi spójny wywód zilustrowany dobrze opracowaną szatą graficzną.

W pracy nie udało się uniknąć kilku błędów natury redakcyjnej, tj. numeracja rozdziałów w spisie treści (s. 3), nieprawidłowo wskazane numery grafik w tekście (s. 80, 130, 150), błędów interpunkcyjnych i literowych. Niektórym przytaczanym cytatom brakuje źródeł (s. 6, 17, 174). Warto by było również ujednoczyć sposób prezentacji źródeł literaturowych wylistowanych w bibliografii.

Pomimo wskazanych drobnych niedociągnięć, od strony redakcyjnej i językowej recenzowana dysertacja doktorska może zostać dobrze oceniona.

Ocena końcowa

Wymienione powyżej sugestie i uwagi krytyczne nie zmieniają mojej pozytywnej opinii o pracy. Przedłożona mi do recenzji dysertacja doktorska spełnia ustawowe kryteria (art. 13, ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595 z późn. zm.) stanowiąc oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktorantki w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz potwierdza umiejętność Doktorantki samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Walorami pracy są:

- aktualność i istotność podjętego tematu badawczego,
- umiejętność przeprowadzenia wielowątkowej analizy złożonego problemu zarządczego,
- uzupełnienie luki badawczej w Polsce w podjętym temacie badawczym,
- umiejętność formułowania samodzielnych wniosków.

Wobec powyższego wnioskuję do Rady Awansów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu o dopuszczenie Pani magister Moniki Bal do dalszych etapów przewodu doktorskiego.



Dr hab. Katarzyna Nowicka, prof. SGH

Katedra Logistyki

Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie